

آينه

تغییر

تغییر رفتار ترکیه می تواند تغییر دهنده معادلات بازی در سوریه باشد

● **علیرضا میریوسفی**؛ برخلاف تبلیغاتی که درباره ائتلاف چهارگانه ایران، روسیه، سوریه و عراق صورت گرفته است، این ائتلاف از ابتدای شکل‌گیری یک سیاست سه‌وجهی را دنبال کرده و همکاری‌هایش صرفاً نظامی نبوده است. به موازات همکاری‌های نظامی، همکاری‌هایی هم در ابعاد سیاسی و بین‌المللی مورد پیگیری قرار گرفته است. در بعد سیاسی، پیگیری مذاکرات سیاسی سورۃ – سورۃ و در عرصه بین‌المللی، تلاش‌ها در راستای ارتقای همکاری‌ها در جهت قطع حمایت‌ها از تروریست‌ها بوده است. با وجود پیشروی ارتش سوریه برای بازپس‌گیری خاک این کشور از دست مخالفان و تروریست‌ها، بدون دستیابی به راه‌حل سیاسی و ایجاد اجماع و مصالحه در داخل سوریه، امکان بازپایی بلندمدت صلح و امنیت در سوریه، اگر ممکن نباشد، بسیار دشوار است. تا زمانی که گروه‌های مخالف دولت سوریه این تصور را داشته باشند که از راهکارهای نظامی با تجزیه سوریه می‌توانند کارشان را پیش ببرند، به راه‌حل‌های سیاسی اقبال نشان نمی‌دهند. با توجه به تحولات حلب و رخدادهای سوریه، به نظر می‌رسد راه‌حل سیاسی به راه‌حلی جدی تبدیل شده است. لازم به یادآوری است که بخش زیادی از معارضان مسلح و گروه‌های تکفیری به کمک‌های خارجی وابسته هستند و اگر کمک‌کنندگان و حامیان آنها راهبردهان را تغییر دهند، احتمال اینکه آن معارضان در میز مذاکره حاضر شوند و راه‌حل سیاسی سورۃ– سورۃ را دنبال کنند، بسیار زیاد است.

کیم

اهداف و پیامدهای ترور سفیر روسیه

● **محمدحسین محترم**؛ ترور سفیر روسیه در ترکیه را باید واکنشی به پیروزی جبهه مقاومت در حلب تلقی کرد. با توجه به اینکه روسیه تاکنون شش بار قطع‌نامه‌های پیشنهادی آمریکا و کشورهای غربی درباره حلب برای نجات تروریست‌ها را وتو کرده و در کنار جبهه مقاومت مانع تحقق اهداف واشنگتن و محور عبری – عربی – غربی در منطقه و به‌ویژه در سوریه شده، این محور را بر آن داشت تا با طراحی ترور سفیر روسیه، اولاً پیروزی آزادسازی حلب را تحت‌الشعاع قرار دهد. ثانیاً پیامی به مسکو ارسال کند که برای ایستادگی در مقابل سیاست‌های توسعه‌گرانه آمریکا، باید هزینه بدهد، همان‌گونه که سخنگوی کمیته خارجی مجلس روسیه در پاسخ به این پیام تأکید کرده «در مبارزه با تروریست‌ها باید کشته داد و سفیر روسیه در آنکارا نیز شامل آن می‌شود». مرداد امسال نیز مایکل مورل، رئیس سابق سیا به شبکه سی‌بی‌اس‌ای آمریکا گفته بود: «با کشتن ایرانی‌ها به روس‌ها به طور مخفیانه، آنها را وادار به پرداخت بهای کارهایشان می‌کنیم تا در مسکو و تهران متوجه شوند». ثالثاً قصد دارند با تحریک افکار عمومی روسیه، کرملین را تحت فشار قرار دهند و وادار به عقب‌نشینی از سیاست‌های خود کنند.

واکنش آمریکایی‌ها و رسانه‌های غربی به ترور سفیر روسیه را باید آغازگر موج جدیدی از اسلام‌هراسی و اتهام‌زنی علیه مسلمانان در دوران ریاست‌جمهوری ترامپ تحلیل کرد. چراکه بعد از اینکه فرد تروریست هنگام ترور سفیر روسیه شعار اله‌اکبر سر داده و به طرفداری از مردم حلب سخن گفت، ترامپ، رئیس‌جمهور جدید آمریکا این اقدام را به تروریست‌های به اصطلاح اسلامی نسبت داد و رسانه‌های غربی بر این موج‌سوار شدند و بار دیگر اسلام‌هراسی را در دستور کار خود قرار دادند. آنچه این تحلیل را به واقعیت نزدیک‌تر می‌کند این است که روز روز قبل از این حادثه ترامپ در جمع هوادارانش بر مبارزه با تروریسم اسلامی به عنوان وظیفه خود در مقام ریاست‌جمهوری آمریکا تأکید کرده بود و نکته برلین است. به نظر می‌رسد سیا با طراحی حمله برلین نیز قصد داشته آلمان را به تروریسم به اصطلاح اسلامی مورد نظر ترامپ حساس و به سیاست‌های جنگ طلبانه واشنگتن در منطقه ملحق کند.

جمهوری اسلامی

● **تور** «آندره کارلوف»، سفیر روسیه در آنکارا توسط یک عضو نیروهای ویژهٔ پلیس ترکیه دنیا را غافلگیر کرد. این برای ترکیه رسوایی و شکست امنیتی بزرگی محسوب می‌شود که نیروهای امنیتی این کشور که ظاهراً مأمور ایجاد نظم و امنیت در این کشورند، خود بزرگ‌ترین عامل ناامنی به حساب آیند. البته دولت و مقامات ارشد ترکیه مدعی هستند که وی جزء نیروهای وفادار به فتح‌الله گولن است، لکن همین ادعا هم علیه رژیم حاکم است که علیرغم قلع و قمع حدود یک میلیون نفر از ارتش، نیروهای پلیس و امنیتی و حتی غیرنظامیان، هنوز هم انگشت اتهام را به سوی طرفداران گولن نشانه‌گیری می‌کند و هر حادثه‌ای را به آنها نسبت می‌دهد. به این ترتیب اگر حتی درون حلقه‌های امنیتی هم اردوغان نتوانسته‌است امنیت را برقرار کند، پس طرفداران وی کجا هستند و چه می‌کنند که در هیچ کجا نشان از امنیت و ثبات به چشم نمی‌خورد؟ علاوه بر این، سؤال اصلی این است که آیا شبکه‌های جاسوسی خارجی از جمله «سیا»، «موساد»، «ام‌ای ۵»، «ام‌ای ۶» و دیگران در این حادثه نقشی داشته‌اند؟

دیپلماسی

توصیه معاون عربی دولت اصلاحات:

غیر دیپلمات‌ها تحت نظر دیپلمات‌ها عمل کنند

زینب اسماعیلی

شود، دیپلماسی منطقه‌ای ایران چگونه می‌تواند تعریف یا بازتعریف شود؟
این سیاست pi vote، به معنای چرخش است که از دوره اوپاما مطرح شد؛ یعنی آمریکا به دنبال این است که مرکز ثقل سیاست خارجی خود را از غرب آسیا به طرف شرق آسیا با هدف‌گیری روی چین ببرد. کشورهای عربی هم خیلی این سیاست را جدی گرفتند و خیلی هم از آن ترسیدند؛ چون فکر می‌کنند اگر توجه آمریکا از این منطقه برداشته شود، طبیعتاً از آنها هم برداشته می‌شود و کشورهایی که آمریکا را متحد سیاسی، امنیتی و اقتصادی خود می‌دانند، احساس می‌کنند که خطر بزرگی آنها را تهدید می‌کند. من این سیاست را جدی نمی‌گیرم و معتقد نیستم آمریکا این کار را می‌کند. نه اینکه به آن طرف توجه نمی‌کند؛ بلکه معتمد به سمت شرق آسیا متمایل می‌شود؛ ولی به‌هیچ‌وجه از خاورمیانه دست برنمی‌دارد. هدف آمریکا در غرب آسیا ۱- حمایت از وجود اسرائیل، ۲- حمایت از امنیت اسرائیل و ۳- امنیت مسیر انرژی است. درست است که تولید شیل نیاز قبلی آمریکا را به نفت کاهش داده؛ اما این به آن معنا نیست که دیگر نفت اوپک و خاورمیانه و غرب آسیا برای آمریکا اولویت ندارد؛ بلکه همچنان اولویت قبلی خود را دارد؛ چون خود آمریکا به نفت این منطقه نیاز دارد. به دلیل اینکه تولید نفت شیل بارایش به‌صرفه نیست. همچنین به‌هیچ‌وجه اسرائیل از دستور کار آمریکا خارج نمی‌شود. بنابراین سیاست «چرخش» به معنای کم‌شدن نفوذ آمریکا در منطقه و تغییر سیاست خارجی و انتقال مرکز ثقل سیاست خارجی آمریکا از غرب آسیا به شرق آسیا معنی ندارد؛ اما به شرق آسیا توجه می‌کند؛ چون آمریکایی‌ها چین را دست‌کم برای ۲۰ الی ۳۰ سال آینده هم رقیب اقتصادی و هم رقیب استراتژیک و نظامی خود می‌بینند و از خودشان مهم‌تر برای متحدانی که در کنار چین دارند، مثل ژاپن، کره جنوبی و… بنابراین معتقد تغییرِ اساسی و جدی در سیاست خارجی آمریکا در خاورمیانه رخ نخواهد داد.

آ‌ما با آمریکایی مواجه هستیم که در دو طرف ایران هم در غرب و هم در شرق حضور خواهد داشت. اکنون در منطقه بالای تروریسم موج می‌زند. در سوریه و یمن جنگ ادامه دارد و عربستان به عنوان کشور مهم و تأثیرگذار این معادلات، پس سازگاری با ایران ندارد و اغلب کشورهای عربی هم با او

همراه هستند. با این اوضاع، دیپلماسی منطقه‌ای جمهوری اسلامی ایران نیازمند بازنگری یا تغییر است یا همین روندی را که در منطقه داشتیم تنها راه موجود ماست؟

ما در دیپلماسی منطقه‌ای دو تجربه و دو الگو داریم؛ یکی دیپلماسی منطقه‌ای دولت اصلاحات و دیگری دیپلماسی منطقه‌ای دولت آقای احمدی‌نژاد. در دولت اصلاحات اختلافاتی که با کشورهای منطقه داشتیم نه اینکه حل شد، ولی به کنار گذاشته شد و در همه جای منطقه رابطه گسترش پیدا کرد. دیپلماسی دولت اصلاحات موفق‌ترین دیپلماسی در دوران بعد از انقلاب بود. البته می‌شود گفت شامل قبل از انقلاب هم می‌شود. اما دیپلماسی دولت احمدی‌نژاد ناموفق‌ترین دیپلماسی بود. به معنای واقعی، ایران در این هشت سال منزوی شد. از ابتدا مشخص بود آقای روحانی می‌خواست الگوی سیاست خارجی دولت اصلاحات را دنبال کند. ایشان هنوز به دفتر ریاست‌جمهوری نرفته بود در اولین مصاحبه مطبوعاتی بعد از انتخابات از تنها دولتی که اسم برد دولت عربستان بود که گفت ما می‌خواهیم با عربستان رابطه خوبی داشته باشیم. متأسفانه دولت عربستان پیام او را نگرفت. علت هم این بود که ۱- دولت عربستان حاکمیت قبلی ملک‌عبدالله را نداشت و جوانان بی‌تجربه حاکم شدند ۲- به دلیل بی‌تجربگی در سیاست فکری می‌کردند هنوز الگوی سیاست خارجی ایران، الگوی سیاست خارجی دوره احمدی‌نژاد است به این دلیل پاسخ مثبت ندادند. ۳- برایشان تحلیل کردند ایران همه منطقه را در دست گرفته و حاکمیت پیدا کرده است. البته یکی از اشتباهات این طرف هم همین بود که متأسفانه یکی از مقامات ایرانی در مصاحبه‌ای بیان کرد الان چهار پایتخت عربی در اختیار ماست که اظهارنظر ناپخته‌ای بود. طبیعتاً کسانی که می‌خواهند در جهت تخریب این روابط کار کنند، از این گفته‌ها و مصاحبه‌ها استفاده می‌کنند و متأسفانه هنوز به نتیجه نرسیده‌ایم. سیاست خارجی یک مسیر دوطرفه است و هیچ زمانی یک طرف نمی‌تواند در ایجاد رابطه اقدام صددرصدی انجام دهد.

آ‌ شما از دیپلماسی موفق دولت اصلاحات یاد کردید. اما وضعیت فعلی منطقه با شرایط آن دوره تفاوت‌هایی پیدا کرده؟ جنگ سوریه، درگیری در یمن، داعش و…

طبیعتاً شرایط تغییراتی کرده و بحران‌های منطقه‌ای یکی از آنهاست. اما نکته مهم‌تر این است که متأسفانه در دوران آقای احمدی‌نژاد سیاست خارجی از دست وزارت خارجه خارج شد و به دست کسانی افتاد که سیاست‌شان افراد تندی بودند و غیر سیاست‌پن هم نقش بیشتری پیدا کردند. این برای سیاست خارجی بسیار مضر بود. در زمان دولت اصلاحات؛ نظامیان حضور داشتند، اما مشورت می‌دادند. درواقع نظامیان تحت نظر سیاست‌مداران و دیپلمات‌ها عمل می‌کردند – همه‌جای دنیا به این صورت است- جایی نظامیان کار سیاسی انجام می‌دهند و استراتژی سیاسی تدوین می‌کنند که حکومت، نظامی باشد، ما که حکومت نظامی نداریم. این سیاست از زمان آقای احمدی‌نژاد متأسفانه ایجاد شد و وزارت خارجه اصلاً نقشی در تعیین سیاست‌ها نداشت. باید مقداری در آن تغییرات ایجاد کرد. هیچ دلیلی ندارد هر روز افراد نظامی درباره مسائل سیاسی مصاحبه و در سیاست خارجی اظهارنظر و موضع‌گیری کنند. چیزی که الان متأسفانه فراموش شده تخصص است، هر کس‌سی باید در چارچوب مسئولیت‌های خودش اظهارنظر کند نه اینکه در بخش‌های دیگر دخالت کند.

آ‌ یعنی نهادهای برون مرزی باید زیر نظر دستگاه دیپلماسی عمل کنند؟
اتخاذ موضع در مسائل سیاست خارجی برعهده وزارت امور خارجه و دولت است و درصورتی‌که سیاست خارجی با مسائل امنیتی همراه باشد، باید موضوع در شورای عالی امنیت ملی طرح و تصمیم‌گیری شود. درنهایت موضع‌گیری علنی در سیاست خارجی برعهده مقام معظم رهبری، ریاست جمهوری و وزارت امور خارجه است.

آینه دیروز

«دشمنان تلاش بیشتری برای شکست مقاومت خواهند داشت و این امر مهم بی‌تردید با هوشیاری و همکاری می‌تواند خنثی شود و از بین برود».سفیر سوریه نیز با ارائه گزارشی از آخرین تحولات، گفت: «حامل پیام تشکر و سلام رئیس‌جمهوری سوریه از طریق شما برای مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، دولت و ملت ایران هستم و امیدوارم شاهد پیروزی‌های بیشتر و فراوان‌تر باشیم. بعد از پیروزی‌های حلب شادی و خرسندی مردم و ملت بزرگ ایران را به‌خوبی می‌توانستیم مشاهده کنیم و این ستودنی است».ولایتی پس از این دیدار در جمع خبرنگاران با اشاره به کنفرانس مسکو، گفت: «ایران و روسیه به‌عنوان حامیان دولت و ملت سوریه و ترکیه به‌عنوان همسایه‌ای که در گذشته مشکلاتی را برای سوریه ایجاد کرده بود، اکنون کم‌کم در کنار ایران و روسیه قرار گرفته و این به منصلحت هر سه کشور یا به بیان بهتر هر چهار کشور ایران، سوریه، روسیه و ترکیه است».او در ادامه با بیان اینکه امریکایی‌ها از پیروزی در سوریه مایوس شده‌اند، افزود: «این مسئله موجب خوشحالی مردم سوریه و همه کشورهای منطقه است. امید داریم که پیروزی‌های دیگری در سوریه به دنبال آزادسازی حلب پیش بیاید و شاهد پایان جنگ و راه‌حل مسالمت‌آمیز با حفظ تمامیت ارضی سوریه و استمرار حکومت قانونی بشار اسد باشیم».

ادامه تالش‌ها برای آتش‌پس نهایی

«آزادشدن شهر حلب از اشغال تروریست‌ها یک واقعه مهم برای بازگشت سوریه به شرایط عادی است». این را فقط ایرانی‌ها نمی‌گویند. ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه، نیز دیروز در مصاحبه پخش مستقیم در کاخ کرملین با تأکید بر این مطلب، گفت: «بدون شک این عملیات و کمک‌رسانی به سوری‌ها با مشارکت نیروهای روسی انجام گرفت». او افزود: «همراه ایران، ترکیه و البته دولت سوریه و همچنین دیگر کشورهای منطقه با هدف برقراری صلح پایدار فعالیت می‌کنیم».پوتین با تأکید بر اینکه «ایران و ترکیه در عادی‌سازی اوضاع حلب و کاهش مشکلات در چند منطقه شعبان‌نشین سوریه نقش بزرگی داشتند و با همراهی روسیه یک مشارکت سه‌جانبه شکل گرفت که تأثیر زیادی در بهبود اوضاع حلب داشت»، گفت: «تلاش‌ها برای برقراری آتش‌بس نهایی در سوریه با مشارکت همه طرف‌های ذینفع از جمله ایران و ترکیه ادامه دارد».

آینه دیروز

۹ سال پیش در چنین روزی

کیم

- مقام معظم رهبری: برائت از مشرکان روح حاکم بر حج مؤمنان است
- صدر، مدیر اجرایی جبهه متحد اصولگرایان:
- اقبال عمومی به اصولگرایان است
- آمریکا: ایران دیگر نیازی به غنی‌سازی اورانیوم ندارد
- سلامتی، دبیرکل سازمان مجاهدین انقلاب: سهم‌خواهی‌ها متزلزل‌کننده ائتلاف اصلاح‌طلبان است
- حکیم، رئیس ائتلاف یکپارچه عراق: ایران خواستار زمانبندی مذاکرات با آمریکا درباره عراق است
- حائری‌فومنی، مشاور وزیر خارجه: فناوری صلح‌آمیز هسته‌ای بزرگ‌ترین دستاورد ایران اسلامی است

اعتبار

- مقام معظم رهبری: تفرقه و ستیزه‌جویی میان بخش‌های امت مسلمان بیماری خطرناکی است
- سخنگوی دولت: رابطه دولت و دانشگاه بی‌نظیر است
- جلالی‌زاده، عضو شورای مرکزی حزب مشارکت: خاتمی اهل هیا هو نبود
- جنتی: دولت نهم کوشیده است تا با پیرنگ جلوه‌دادن فعالیت‌های دیپلماسی خود به‌ویژه در مورد پرونده هسته‌ای کشور نگاه‌ها را به خارج از کشور معطوف کند
- رئیس کل بانک مرکزی: قوانین برای خصوصی‌سازی کافی نیست

ایران

- مقام معظم رهبری: وحدت و انسجام اسلامی امروز یک فرضیه حتمی است که با همکاری خردمندان و دلسوزان می‌تواند راه‌های عملی آن پیموده شود
- آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: در موضوع هسته‌ای عقب‌نشینی نمی‌کنیم
- قرضاوی، روحانی بلندپایه اهل سنت: ایران بخشی از دارالاسلام و دفاع از آن بر مسلمانان واجب است
- معاون سازمان انرژی اتمی: ایران تا هشت سال آینده جزء کشورهای سازنده راکتور اتمی خواهد شد
- اله‌ام، سخنگوی دولت: هدف دولت نهم شکستن انحصار اقتصادی است
- معاون سیاسی وزیر کشور: مذاکرات با شورای نگهبان برای شمارش رایانه‌ای انتخابات ادامه دارد

آفتاب

- رئیس سازمان بازرسی کشور: بنای سازمان بازرسی دفاع از حقوق مردم است
- مرکز پژوهش‌های مجلس: روس‌ها روابط با ایران را قربانی اهداف بزرگ‌تر خود می‌کنند
- وزیر رفاه، در واکنش به طرح مسئله گرانی تخم‌مرغ: انگار همه تخم‌مرغ‌خور شده‌اند
- جرج بوش: از ارسال سوخت نیروگاه بوشهر حمایت می‌کنم چون بیانگر عدم نیاز ایران به غنی‌سازی است
- معاون نخست‌وزیر عراق: می‌خواهیم عراق نقطه تلاقی سوریه، ایران و آمریکا باشد
- وزیر خارجه هند: ایران عامل ثبات و امنیت منطقه است

جمهوری اسلامی

- مقام معظم رهبری: آینده از آن امت اسلامی است و یکایک ما می‌توانیم به سهم خود و به قدر توان و ظرفیت و مسئولیت خود آن آینده را نزدیک‌تر سازیم
- وزارت خارجه آمریکا اعلام کرد: آمریکا کاربران ایرانی اینترنت را رصد می‌کند
- سخنگوی دولت: در حال آزمایش مردم‌سالاری جدید اقتصادی هستیم
- سخنگوی وزارت خارجه: جنایت رژیم صهیونیستی در کشتار مردم بیگناه غزه شدیداً محکوم است
- آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: ایستادگی توأم با تدبیر حقوق هسته‌ای ملت را محقق می‌کند
- وزیر خارجه: مناسبات سیاسی ما باید مبتنی‌بر آموزه‌های قرآنی باشد

اطلاعات

- درخواست کنکره از بوش: گفت‌وگوی بدون پیش‌شرط مستقیم و فراگیر با ایران
- رئیس بانک مرکزی: حذف سه صفر از پول ملی نیازمند بررسی بیشتر است
- سخنگوی وزارت خارجه: حمله هدفمند هوایی و موشکی رژیم صهیونیستی علیه فلسطین، دستاورد و هدف واقعی رژیم صهیونیستی از برگزاری نشست‌های آتاپولیس ۱ و ۲ است
- چین فروش جنگنده به ایران را تکذیب کرد
- آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: انتقادها را با زبان دوستی و محبت بیان کنیم باید از تهمت‌ها و حرف‌های ضدمصالح ملی دوری کرد